

شماره: 42978

تاریخ: 143/03/08

آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (5) ماده 17 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1400/03/02 در خصوص مالیات و عوارض ارزش افزوده عرضه آب، برق، گاز طبیعی، نفت تولیدی (نفت خام میعانات گازی و گاز طبیعی) خام و فرآورده های تولیدی و وارداتی

فصل اول - تعاریف

ماده 1- مفاهیم و اصطلاحات زیر در این آیین نامه دارای تعاریف مشروحه ذیل می باشند.

الف) کالاهای زنجیره: کلیه کالاها و خدمات مرتبط با کالاهای زنجیره مصرح در تبصره (5) ماده 17 قانون شامل آب (آب تحویلی و خدمات انتقال آب)، برق (برق تحویلی، آمادگی تولید، خدمات انتقال و توزیع برق)، نفت تولیدی (نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام) و خدمات مرتبط با نفت تولیدی توسط شرکت های تابعه شرکت ملی نفت ایران، فرآورده های تولیدی و وارداتی شامل پنج فرآورده اصلی نفتی (بنزین، نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره و گاز مایع) و سوخت هوایی و سایر فرآورده های نفتی تولیدی (افزودنی های تولید پالایشگاه های داخل که به فرآورده های اصلی نفتی اضافه می شود).

گاز طبیعی: مخلوطی از متان و مقادیر جزئی ترکیبات هیدروکربوری در حالات فیزیکی مختلف (NG و CNG ، LNG) است که به منظور تأمین انرژی یا سوخت توسط شرکت ملی گاز ایران با شرکتهای تابعه به اشخاص تولید کننده یا مصرف کننده فروخته می شود.

ب) اشخاص زنجیره: کلیه اشخاص فعال به ترتیب در زنجیره تولید، انتقال و توزیع و فروش مرتبط با کالاها و خدمات زنجیره می باشند.

پ) سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

ت) قانون: قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1400/03/02

ماده 2- اشخاص زنجیره مرتبط با کالاها و خدمات زنجیره موضوع این آیین نامه به سه گروه تفکیک و به شرح زیر تعریف می شوند.

الف - زنجیره مرتبط با نفت تولیدی، فرآورده های نفتی اصلی تولیدی و وارداتی و سایر فرآورده های نفتی تولیدی (افزودنی های تولید پالایشگاه های داخل و شرکت های پتروشیمی که به فرآورده های نفتی اصلی اضافه می شود) و گاز.

1- اشخاص انته‌ای زنجیره :

1-1- شرکت ملی نفت ایران (نفت خام و میعانات گازی و گاز طبیعی خام)

2-1- شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران، شرکت های پالایش نفت، شرکت ملی گاز و شرکت های توزیع گاز استانی

2- اشخاص ما قبل انته‌ای زنجیره: شرکت ملی نفت ایران و شرکت های تابعه، شرکت های پتروشیمی نوری، پتروشیمی بندر امام، پتروشیمی بوعلی، شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران، شرکت های پالایش نفت (تهران، شیراز، اصفهان، تبریز، کرمانشاه، آبادان، امام خمینی (ره) شازند، بندر عباس و لاوان)، شرکت نفت ستاره خلیج فارس، شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران، شرکت انتقال گاز ایران، شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، شرکت های پالایش (گاز سرخون و قشم، ایلام، شهید هاشمی نژاد، بیدبلند، پارس جنوبی، پارسین، فجر جم و بیدبلند 2)، مجتمع گاز پارس جنوبی، شرکت ذخیره سازی گاز طبیعی

شرکت های توزیع گاز استانی

ب - زنجیره مرتبط با آب

1- اشخاص انته‌ای زنجیره: شرکت های آب منطقه ای، شرکت سهامی آب و برق خوزستان، شرکت های آب و فاضلاب استانی و شرکت های تبصره (1) و (2) موضوع قانون تشکیل شرکت های آب و فاضلاب (مصوب 1369)

2- اشخاص ماقبل انته‌ای زنجیره: شرکت های آب منطقه ای، سازمان آب و برق خوزستان، شرکت های مدیریت آبرسانی خلیج فارس، شرکت تأمین تصفیه آب و فاضلاب تهران، شرکت های آب و فاضلاب استانی و شرکت های تبصره (1) و (2) موضوع قانون تشکیل شرکت های آب و فاضلاب مصوب (1369) و کلیه اشخاص اعم از حقیقی با حقوقی دولتی یا غیر دولتی که ماقبل اشخاص انته‌ای زنجیره به امر تولید، تصفیه و یا عرضه آب و فاضلاب و پاب و خدمات انتقال موارد یاد شده اشتغال داشته و تمام یا بخشی از درآمد حاصله آنها بابت فروش و ارائه خدماتی است که توسط اشخاص بند یک عرضه می شود.

ج - زنجیره مرتبط با برق

1- اشخاص انته‌ای زنجیره شرکت های برق منطقه ای و شرکتهای توزیع نیروی برق

2- اشخاص ما قبل انته‌ای زنجیره کلیه اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی دولتی یا غیر دولتی، که ماقبل اشخاص انته‌ای زنجیره به امر تولید و یا عرضه کالاها و خدمات مرتبط با عرضه برق اشتغال داشته و تمام یا بخشی از درآمد آنها بابت تکمیل زنجیره عرضه برق توسط اشخاص بند یک است.

فصل دوم - مقررات

ماده 3- اشخاص زنجیره بابت عرضه کلیه کالاها و خدمات خود اعم از کالاهای زنجیره و سایر کالاها و خدمات، مکلف به صدور صورتحساب هستند. عرضه و فروش کالاهای زنجیره و ارائه خدمات مرتبط با آن به استثنای اشخاص انتهایی زنجیره بابت فروش کالاها و خدمات به خارج از زنجیره به ترتیب در زنجیره مستلزم محاسبه و درج مالیات و عوارض مربوطه در صورتحساب نخواهند بود.

ماده 4- نحوه ثبت مالیات بر ارزش افزوده و اعتبار مالیاتی به شرح بندهای این ماده تعیین می شود.

1- عرضه کالاها و خدمات غیر مرتبط با زنجیره به اشخاص زنجیره مستلزم صدور صورتحساب و درج مالیات و عوارض در آن می باشد.

2- یارانه پرداختی دولت به شرکت های زنجیره، مأخذ محاسبه مالیات و عوارض ارزش افزوده نمی باشد و مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید نهاده ها با رعایت سایر مقررات به طور کامل قابل پذیرش بوده و قابل تسهیم به بخش معاف و غیر معاف نخواهد بود.

3- اعتبار مالیاتی شرکت های ماقبل انتهایی زنجیره، حسب درخواست قابل استرداد با انتقال با رعایت ماده 8 قانون می باشد.

4- مأخذ محاسبه مالیات بر ارزش افزوده فروش در انتهایی زنجیره قیمت فروش مصوب داخلی می باشد.

5- اعتبار مالیاتی شرکت های انتهایی زنجیره بابت خرید کالاها و خدمات مشمول غیر از کالاهای زنجیره با رعایت ماده 8 این قانون و تبصره های آن به عنوان اعتبار مالیاتی قابل پذیرش می باشد.

فصل سوم - سایر مقررات

ماده 5- وزارت نفت و وزارت نیرو (شرکت توانیر، شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران و شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور) مکلفند اشخاص زنجیره (شامل نام، شناسه ملی و...) موضوع تبصره (5) ماده 17، به ترتیب از تولید تا انتهایی زنجیره توزیع و فروش را حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، به همراه فهرست کالاها و خدمات قابل ارائه هر شرکت در زنجیره به حلقه بعدی با ذکر شناسه کالاها و خدمات مذکور به سازمان اعلام نمایند. تغییرات در فهرست اشخاص موضوع تبصره موصوف توسط وزارتخانه های ذی ربط به سازمان اعلام می شود.

ماده 6- با عنایت به مفاد تبصره (1) بند (الف) ماده 26 قانون، آن بخشی از نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام که توسط وزارت نفت (شرکت های تابعه) به شرکت های داخل زنجیره تولید فرآورده های نفتی (موضوع تبصره 5 ماده 17) و کار طبیعی فروخته می شود، همچنین واردات بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی توسط وزارت نفت (شرکت

های تابعه)، در این مرحله مستلزم محاسبه و دریافت مالیات و عوارض ارزش افزوده از حلقه بعدی و نیز پرداختی در مرحله واردات (مفاد تبصره 2 ماده 17) حسب مورد نمی باشد و مالیات و عوارض

فروش فرآورده های تولید شده از کالای مزبور و نیز بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی وارداتی در مراحل بعدی عرضه حسب مقررات این آیین نامه محاسبه و وصول خواهد شد و مفاد ماده 4 آیین نامه نیز در این خصوص تسری دارد.

آیین نامه فوق در اجرای تبصره (5) ماده 17 قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1400/03/02 در سه فصل تنظیم شده و مشتمل بر 6 ماده می باشد و مقررات آن از تاریخ اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب 1400 (1400/10/10)، لازم الاجرا می باشد.

جواد اوچی - وزیر نفت

سید احسان خاندوزی- وزیر امور اقتصادی و دارایی

علی اکبر محرابیان- وزیر نیرو